

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

***СІРИК Т.І., СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Сільськогосподарська галузь відіграє важливу роль в економіці країни, так як вона забезпечує населення продуктами харчування, а промисловість – сировиною.

Метою аудиту сільськогосподарських підприємств є висловлення незалежної думки аудитора про достовірність даних обліку і звітності, ефективність обліково-аналітичної та управлінської систем підприємства, а також дотримання вимог законодавчих і нормативних актів під час здійснення виробничо-фінансової діяльності. Специфіка сільськогосподарського виробництва вимагає окремого підходу до організації аудиту в аграрних підприємствах. Такими специфічними особливостями є: сезонність виробництва та розбіжність виробничого циклу з календарними періодами; наявність в обліку об'єктів (земля, біологічні активи), які відсутні в інших галузях економіки; специфіка оподаткування, кредитування та державна підтримка підприємств.

На аграрному підприємстві аудит проходить три стадії. Перша стадія – це підготовка і планування аудиторської перевірки. Вона складається з таких етапів: вивчення інформації про підприємство; оцінка систем бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю; оцінка й визначення прийнятного рівня аудиторського ризику і рівня суттєвості; визначення напрямів аудиту, аудиторських процедур, обсягу аудиторської вибірки і терміну проведення аудиторської перевірки; складання і затвердження керівником робочої групи плану і програми аудиту. Друга стадія – це проведення аудиторської вибірки і здійснення аудиторських процедур. Вона містить наступні етапи: проведення аудиторської вибірки; вивчення господарських операцій; перевірка дотримання підприємством основних передумов підготовки фінансової звітності; здійснення аудиторських процедур за критеріями: існування, повнота, точність, класифікація, відповідальність, перевірка рахунків, вартісна оцінка, права і обов'язки, законність. Заключна стадія має назву – оцінка результатів проведених

* Науковий керівник: Бірченко Н.О., старший викладач

аудиторських процедур і складання звіту аудитора й аудиторського висновку. Вона складається з такого переліку дій: оцінка якості проведення аудиторської вибірки і здійснення аудиторських процедур; узагальнення та аналіз результатів перевірки; обговорення з керівництвом підприємства виявлених у процесі аудиту проблем; узгодження запропонованих аудиторською фірмою поправок до фінансової звітності підприємства; складання звіту аудитора, який надається керівництву підприємства; контроль якості усунення підприємством виявлених у процесі аудиту істотних викривлень фінансової звітності; складання акта виконаних робіт та аудиторського висновку.

Серед найбільш поширених помилок введення бухгалтерського обліку на аграрних підприємствах називають неправильне нарахування зносу основних засобів, нематеріальних активів та віднесення його на витратні рахунки. Необхідно зауважити, що часто порушують вимоги незмінності вибраного на початку періоду, що перевіряється (облікового року), методу обліку витрат та калькуляції собівартості продукції, їх відповідності нормативним документам. Що стосується сум на відрядження, представницьких витрат, витрат на рекламу та інші витрат, часто їх відносять на витрати виробництва, що вважається неправильним. Витрати виробництва – це одна з категорій, в якій часто зустрічаються помилки при проведенні аудиту. Наприклад, це віднесення адміністративних витрат та витрат на збут до виробничих або ж необґрунтоване віднесення на витрати виробництва звітного періоду транспортних витрат, що належать до залишку невикористаних запасів, віднесення капітальних вкладень в основні засоби на витрати виробництва і обігу. Помилково бухгалтери відносять у собівартість витрати, виробничий характер яких не обґрунтований та які не мають належного документального обґрунтування.

Необхідно звернути увагу на первинний облік. В цій категорії найчастіше зустрічається такий перелік помилок: арифметичні помилки, несвоєчасна реєстрація, відсутність необхідних реквізитів, які надають документу юридичну силу; порушення, допущені при оформленні первинного документа; відсутність графіків документообігу; помилки при реєстрації документа (кількісні або якісні розбіжності при перенесенні даних з документа в облікові реєстри); несвоєчасна реєстрація документа в обліковому реєстрі (або відсутність даних у обліковому реєстрі по окремим первинним документам); порушення термінів зберігання документації в архіві.

Необхідно не просто проводити перевірку і експертизу сільськогосподарських підприємств, а й аналізувати їх економічний потенціал, розробляти практичні рекомендації щодо залучення додаткових інвестицій і кредитів. Для цього потрібно враховувати особливості сільськогосподарського виробництва, дотримуватись регулярності, послідовності в роботі по перевірці сільгоспідприємств, відповідно до вимог законодавства у сфері сільськогосподарської галузі.

Література.

1. Білик М.Д. Організація і методика аудиту сільськогосподарських підприємств: [підручник] / М.Д. Білик. – К. : КНЕУ, 2004. – 628 с.

2. Пономаренко О.Г. Аудиторська діяльність в аграрному секторі АПК: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / О.Г. Пономаренко. – К. : 2007. – 20 с.

3. Беренда Н.І. Особливості аудиту сільськогосподарських підприємств як одного з напрямів вдосконалення ефективності системи фінансово-економічного контролю / Н.І. Беренда // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vuzlib.com.ua/articles/book/28662-Osoblivost%D1%96_audit.

4. Бралатан В.П. Методологія аудиту сільськогосподарських підприємств / В.П. Бралатан, В.О. Білохатнюк // Збірник наукових праць ВНАУ: Економічні науки. – 2012. – № 2(64). – С. 15-19. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/863.pdf>

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

СОЛОД Ю.В.,*

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Бухгалтерський облік займає важливе місце в системі управління підприємством, оскільки здійснює збір, вимірювання, реєстрацію, обробку та передачу інформації щодо процесів виробництва,

* Науковий керівник: Крутько М.А., к.е.н., викладач